

ชื่อเรื่องการค้าค้นคว้าแบบอิสระ การซื้อขายยาในร้านขายของชำ : กรณีศึกษาในหมู่บ้านร่มเย็น
จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นายประเสริฐ กิตติประภัสร์

ส.ม. สาขารณศาสตร์

คณะกรรมการสอบการค้าค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร. จรัสพรรณ สงวนเสริมศรี	ประธานกรรมการ
อาจารย์ ดร. ทองปาน เทียมราช	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พาณี ศิริสะอาด	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บุษยมาล สินธุประมา	กรรมการ

บทคัดย่อ

ประชาชนในชนบทไทย เมื่อเกิดความเจ็บป่วยเล็กน้อยจะนิยมช่วยเหลือตัวเองโดยการซื้อยามารับประทาน แหล่งขายยาที่ใกล้ชิดมากที่สุด คือ ร้านขายของชำ การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบสถานการณ์การขายยาและประเภทของยาที่มีขายในร้านขายของชำ รวมทั้งพฤติกรรมการขายยาของผู้ประกอบการร้านขายของชำ และพฤติกรรมการซื้อยาในร้านขายของชำของประชาชน

วิธีการศึกษารวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการและการสังเกต จากผู้ประกอบการร้านขายของชำ จำนวน 7 ราย และผู้ซื้อยาซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัว 40 ราย

ผลการศึกษาพบว่า การขายยาในร้านขายของชำไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม โดยมีประเภทของยาที่ขายมากที่สุด คือ ยาแก้ปวด ลดไข้ ชนิดของสำหรับเด็กและผู้ใหญ่ รองลงมาคือ ยาแก้ไอหวัด (สูตรผสม) และยาแผนโบราณ ตามลำดับ

ร้านขายของชำส่วนมากไม่มีการขายยาสามัญประจำบ้านหรือยาตำราหลวง ที่มีบ้างก็เป็นยาสามัญประจำบ้านที่ผลิตจากบริษัทเอกชน เหตุผลที่ผู้ประกอบการร้านขายของชำนำยามาขายในร้านเพื่ออำนวยความสะดวก ช่วยเหลือแก่ชาวบ้านเมื่อเกิดอาการเจ็บป่วยเล็กน้อย ไม่ได้คำนึงถึงกำไรจากการขายยา ผู้ประกอบการร้านขายของชำส่วนมากจะขายยาตามที่ชาวบ้านบอกชื่อ ไม่ได้แนะนำวิธีการใช้ยาหรืออันตรายของยาที่ขายให้แก่ชาวบ้าน ทั้งนี้เพราะผู้ประกอบการร้านขายของชำและชาวบ้านยังมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับยาไม่เพียงพอ ทำให้มีการขายยาที่ไม่ถูกต้องและตัดสินใจในการใช้ยามีผิดพลาด และไม่มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมาแนะนำเกี่ยวกับการขายยาแก่ผู้ประกอบการร้านขายของชำ แหล่งข้อมูลเกี่ยวกับสรรพคุณยา ส่วนมากมาจาก ข้อมูล ข่าวสารที่กระจายอยู่ในหมู่บ้านโดยการบอกเล่าต่อกันมา จากการศึกษาพบว่าชาวบ้านนิยมที่จะตัดสินใจใช้ยาที่มีสรรพคุณตรงกับความต้องการในขณะนั้น โดยต้องการได้ผลดีหายเร็ว ไม่ได้คำนึงถึงอันตรายที่จะเกิดขึ้นจากการใช้ยานั้น อาศัยความสะดวกสบาย เสียค่าใช้จ่ายน้อยในการซื้อยามารักษาตนเองจากร้านขายของชำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title Buying - Selling of Drugs in Grocery Stores
 : A Case Study in Romyen Village, Chiang Mai
 Province

Author Mr. Prasert Kittiprapas

M.P.H. Public Health

Examining Committee :

Assoc.Prof.Dr. Jaratbhan Sanguansermisri Chairman

Dr. Tongpaan Tiamraj Member

Assist.Prof. Panee Sirisaard Member

Assist.Prof. Bussayamas Sindhuprama Member

Abstract

People of rural areas in Thailand usually buy drugs at groceries when they have illnesses. This study aims to determine the problems of selling drugs, the type of drugs in groceries, the behavior of grocers and the behavior of buyers.

Data collection was carried out through informal interviews with and observation of 7 grocers and 40 consumers.

Results of the study show that all of the groceries sold drugs incorrectly, that is to say, not in accordance with the Drug Act 1967 and supplements. Drugs which are usually sold in groceries are

analgesics and antipyretics in packet-form for children and adults, cold remedies and traditional drugs, respectively. None of grocers sold household drugs from the Government Pharmaceutical Organization. The Major reason for selling drugs is to help consumers in the village when they are sick. Grocers do not expect to increase their income by selling drugs. Both grocers and consumers know very little about drugs, and this results in the incorrect consumption of drugs. Most of the grocers sell drugs by their trade names, which buyers ask for. Buyers like to use drugs which give results in a short time. They do not think about the dangers of the drugs used. Grocers had not received advice from health workers. Most information about drugs in the village is distributed among villagers from one to another.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved